

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/288/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514201024
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2514201024.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, S., o zaplatenie istiny 4.224 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 9C 53/2014-101 zo dňa 18. júna 2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému sa nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalobu zamietol výrokom I. a žalovanému náhradu trov konania nepriznal výrokom II.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie **po citácii § 52, § 54, § 565, § 39, § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách** vecne odôvodnil tým, že predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na žalobcu postúpená bankou. Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi stranami sporu (resp. ich právnymi predchodcami), ktorý je založený zmluvou, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právna predchodkyňa žalobcu pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo žalovaný nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (žalovaný) neovplyvňuje.

Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu.

V konaní bolo preukázané, že dňa 27.06.2013 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom - žalobcom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému.

Žalobca nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu výzvou zo dňa 21.07.2010 písomne vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku (žalobca síce predložil súdu výzvu zo dňa 21.07.2010, ktorou postupca vyzval žalovaného na plnenie, avšak nepreukázal že táto žalovanému došla a zároveň je potrebné poukázať aj na skutočnosť že predmetná výzva sa týkala len omeškania so zaplatením sumy 201,35 Eur a teda ani jej účinné doručenie žalovanému by nemalo za následok, že by postupca mal splnené zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky vo výške 4224 eur s prísl. na žalobcu), a teda že žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávky (27.06.2013) bol

preukázateľne nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením tejto pohľadávky (teda celej pohľadávky ktorá bola predmetom postúpenia). Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 27.06.2013 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

Je potrebné poznamenať že žalobca súdu preukázal že Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 20.05.2013 žalovanému dňa 27.05.2013 došlo. Obsahom oznámenia bola aj výzva postupcu žalovanému aby sumu 5256,36 eur zaplatil do 10 dní od prevzatia tohto oznámenia. Od 27.05.2013 do dňa uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 27.06.2013 však neuplynulo 90 kalendárnych dní počas ktorých by bol žalovaný v omeškaní so splnením postúpenej pohľadávky.

K ust. bodu 10.3. VOP súd uvádza, že dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta (Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 11. 2009, sp. zn. 5Cmo 161/2009). Takáto fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka.

Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručení je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručení najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície.

Pri interpretácii požiadavky o „doručení“ oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a výzvy na zaplatenie (vrátane oznámenia o postúpení pohľadávky), je potrebné vziať zreteľ na právne účinky jednostranných adresných (adresovaných) právnych úkonov vyplývajúcich z ustanovení Občianskeho zákonníka § 43a ods. 2, vety prvej a § 45 ods. 1.; (aplikácia príslušného bodu VOP ako už bolo vyššie naznačené neprichádza pre jeho absolútnu neplatnosť do úvahy). V zmysle týchto, prejav vôle vyjadrený jednostranným právnym úkonom pôsobí od doby, keď dôjde osobe, ktorej je určený. Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Súd preto nemohol zo žalobcom preukázanej skutočnosti - odoslanie oznámenia o postúpení pohľadávky, (nakoľko z podacieho lístka nemožno vyvodiť iný skutkový záver, ako ten že zásielka bola odoslaná) dospieť k záveru, že zásielka bola aj doručená t.j. došla žalovanému.

Súd zároveň dospel k záveru, že znenie bodu 19.16 VOP ktoré umožňuje postúpenie bankovej pohľadávky bez splnenia podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a, spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Súd má za to, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je kogentným ustanovením a dohodou zmluvných strán sa od neho nemožno odchyliť (porov. Rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co 109/2011).

Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že žalobca súdu síce preukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky žalobcu písomne vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku, nakoľko však výzva bola súčasťou oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 20.05.2013, ktorá došla žalovanému až dňa 27.05.2013, do dňa postúpenia pohľadávky (27.06.2013) preukázateľne neuplynulo viac ako 90 kalendárnych dní počas ktorých by bol žalovaný v omeškaní so splnením tejto pohľadávky (teda celej pohľadávky ktorú voči ním postupca získal vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru). Žalovaný bol v omeškaní len 1 mesiac. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 27.06.2013 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

V konaní teda bolo dokázané, že medzi dorúčením oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovanému neuplynula 90 dňová lehota počas ktorej bol žalovaný s omeškaním so splnením pohľadávky, čo má za následok že nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené

treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo potrebné z tohto dôvodu žalobu zamietnuť.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, bol žalovaný plne úspešný v konaní a mal by teda nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vzhľadom na to, že žalovaný si trovy konania neuplatnil, / v konaní mu žiadne trovy nevznikli a ani mu žiadne z obsahu spisu nevyplývajú/ súd prvej inštancie rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Je nepochybné že v prípade rozhodnutia o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému, by v následnom rozhodnutí o výške týchto trov bolo povinnosťou súdu priznať žalovaným 0,- Eur. Takýto postup by však bol v priamom rozpore so zásadami vyjadrenými v čl. 17 C.s.p a to zásadou hospodárnosti resp. neprímeraného zaťažovania strán sporu a samozrejme zásady predchádzaniu zbytočným prieťahom. Takýto postup zároveň prispieje k odstráneniu právnej neistoty strán sporu skôr keďže k právoplatnému skončeniu sporu čo do jeho meritórnej časti ako aj rozhodovania o nároku na náhradu trov konania a ich výške dôjde súčasne.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom splnomocnenkyne a to z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 89 ods. 1, takisto na bod 19.16 všeobecných obchodných podmienok. Ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení zákona. Pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevyklučuje, pričom ust. § 92 ods. 8 predmetného zákona nevyklučuje úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona. Vo všeobecných obchodných podmienkach ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky podmienenú počtom dní omeškania prípadne zaslaním písomnej výzvy. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. S uvedeným názorom sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 11Co 11/2015 zo dňa 25.08.2016, v rozhodnutí sp. zn. 9Co 145/2015 zo dňa 05.10.2016. Ustanovenie bodu 19.16 všeobecných obchodných podmienok nie je v rozpore so zákonnými ustanoveniami, keďže samotný zákon o bankách umožňuje zmluvným stranám upraviť si vzájomné vzťahy odchyľne od ustanovení zákona, pričom predmetné ustanovenie obchodných podmienok je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu podaním zo dňa 20.05.2013 na základe ktorého došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti právnym predchodcom žalobcu ku dňu 17.05.2013. Žalobca zastáva názor, že predmetné podanie spĺňa náležitosti výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlžnej sumy vzniknutej titulom zmluvy o splátkovom úvere a to v lehote 10 dní. Zároveň je zrejmé, že žalovaný bol ku dňu postúpenia pohľadávky viac ako 90 dní nepretržite v omeškaní s úhradou dlžnej sumy a to aj napriek doručeniu výzvy na úhradu. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, ak by bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len sčasti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, čo bolo v danom prípade v konaní preukázané predloženou platobnou históriou úveru a rovnako to vyplýva aj z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok, kde je uvedené, že žalovaný vykonal poslednú úhradu dňa 14.04.2010. Žalobca má za to, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, čo bolo v danom prípade preukázané predloženou platobnou históriou. Žalobca zastáva názor, že z textu predmetného ustanovenia vôbec nevyplýva, že 90 dňová lehota musí uplynúť od doručenia výzvy, pretože postačuje, ak je žalovaný v omeškaní aspoň 90 dní s úhradou čo i len časti svojho peňažného záväzku a to napriek písomnej výzve. Žalobca uvádza, že v konaní predložil aj výzvu zo dňa 21.07.2010, ktorá bola zaslaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a ktorou bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžnej sumy. Pokiaľ ide o preukázanie jej doručenia, k tomu uvádza, že žalovaný v konaní nespochybnil doručenie výzvy. Poukázal na § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Preto nie je dôvod, aby súd považoval predmetnú skutočnosť za spornú, pretože v spornom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení. Navrhuje preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a vyčíslil aj trovy odvolacieho konania.

4. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex officio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

6. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 4.224 eur s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.03.2010 do 11.08.2013 vo výške 288,41 eur, ročný úrok z omeškania 8,5% ročne zo sumy 4.224 eur od 12.08.2013 do zaplatenia. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky bankou žalobcovi, nakoľko banka postupovala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 473/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, keď žalobca v konaní nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky od právneho predchodcu bola žalovanému preukázateľne doručená písomná výzva na zaplatenie dlhu. Žalobca nesúhlasil so zamietajúcim rozsudkom súdu prvej inštancie, poukazoval na to, že v konaní naplnil všetky zákonné predpoklady domáhať sa zaplatenia finančnej sumy v zmysle podanej žaloby a zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od zákona o bankách, keďže ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa odchylnú úpravu. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či správne právne posúdil jeho nárok.

7. Podstata odvolacích argumentov vo vzťahu k zamietajúcemu rozsudku súdu prvej inštancie bola založená na nesprávnom právnom posúdení veci a vyvodení nesprávnych záverov zo zisteného skutkového stavu. Keďže nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci bolo posúdiť vecnú legitimitáciu žalobcu, ktorý tvrdil, že uplatňovanú pohľadávku nadobudol postúpením, pristúpil odvolací súd rovnako, ako súd prvej inštancie, najskôr k skúmaniu tejto otázky.

8. Odvolací súd s prihliadnutím na relevantnú odvolaciu argumentáciu uvádza:

9. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitimitácie. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom.

10. Predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplatenia sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným. Ako už bolo konštatované vyššie, bolo preto potrebné, aby v prvom rade žalobca preukázal svoju aktívnu legitimitáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitimitácie predložil žalobca súdu prvej inštancie kópiu Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0655/2013/CE zo dňa 27.06.2013 uzavretú medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s.

a žalobcom a Oznámenie pôvodného veriteľa zo dňa 09.07.2013 adresované žalovanému o postúpení pohľadávky. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004).

11. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení (ďalej aj „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle ustanovenia § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. zákona o bankách). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výluku ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa ustanovenia § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle ustanovenia § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

13. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

14. Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

15. Podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

16. Citované ustanovenie § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku zakotvuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

17. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

18. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v citovanom ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Pokiaľ žalobca tvrdil, že Výzvou zo dňa 21.07.2010 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na zaplatenie pohľadávky vo výške 201,35 eur, s ktorou je v omeškaní ku dňu 30.06.2010, bolo jeho povinnosťou aj preukázať, že uvedená výzva bola skutočne žalovanému doručená, čo sa nestalo. Žalobca teda nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky, čo však v konaní preukázané nebolo) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom.

19. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je nevyhnutné konštatovať, že Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanému (ktorá je predmetom tohto sporu) žalobcovi len po tom, ak by bol žalovaný napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu žalovaného. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky

prihliadnuť. Je treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitimitáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo dôvodné jeho žalobu zamietnuť.

20. Súd prvej inštancie žalobcovi poskytol lehotu na predloženie dôkazov o splnení podmienok postúpenia pohľadávky, keď výzvou zo dňa 11.07.2016 vyzval žalobcu na predloženie dokladu preukazujúceho doručenie výzvy banky žalovanému. Obsahom spisu síce je Výzva zo dňa 21.07.2010, dôkaz preukazujúci doručenie výzvy žalovanému súdu prvej inštancie však žalobca nepredložil. Súd prvej inštancie považoval za relevantný dôkaz o existencii a doručení výzvy banky žalovanému pred postúpením pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý mohol vykonať aj bez návrhu. Uvedený postup súdu je v súlade s ustanovením § 295 Civilného sporového poriadku (Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.) a zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Posúdenie splnenia podmienok na postúpenie pohľadávky bankou podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách je nevyhnutné pre vyhodnotenie právneho úkonu postúpenia z hľadiska jeho platnosti, resp. absolútnej neplatnosti, čo má priamy vplyv na posúdenie aktívnej legitimitácie žalobcu, teda na výsledok samotného sporu. Za stavu, kedy súd v spotrebiteľskom súdnom spore trvá na dôkaze, pričom dodávateľ, resp. jeho právny nástupca nepreukáže existenciu ním tvrdenej skutočnosti, ktorá má byť dokazovaním preukázaná, ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení sa neuplatní. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách (splatnosť postupovanej pohľadávky, doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné. Preto správne súd prvej inštancie žalobu zamietol po zistení, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, ktorý tak nie je v spore vecne aktívne legitimitovaný.

21. Podľa § 89 ods. 1 zákona o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (13.07.2007) banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri každom obchode požadovať preukázanie totožnosti klienta okrem obchodov uvedených v odseku 4; pri každom obchode je klient povinný vyhovieť každej takejto žiadosti banky alebo pobočky zahraničnej banky. Vykonávanie obchodu so zachovaním anonymity klienta banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné odmietnuť.

22. Podľa § 89 ods. 1 posledná veta zákona o bankách v znení účinnom od 10.06.2013 banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchýliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

23. Právna úprava ustanovenia § 89 ods. 1 zákona o bankách, na ktorú sa žalobca v podanom odvolaní odvoláva, nebola účinná v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Preto ani účastníci zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej dňa 13.07.2007 nemali možnosť upraviť si postupovanie pohľadávok (súčasných i budúcich) odchylné od vtedy účinného a platného zákona o bankách (§ 92 ods. 8 zákona o bankách). Navyše Všeobecné obchodné podmienky, na ktorých bod 19.16 žalobca v odvolaní odkazuje, ani žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie ako dôkaz nepredložil. Odvolací súd sa teda nemohol stotožniť s odvolacou argumentáciou žalobcu, v ktorej odkazoval na možnosť odchylnéj úpravy postúpenia od ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

24. Vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania žalobca v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie i proti tomuto výroku, avšak neuviedol žiadne odvolacie dôvody. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej za vecne správny a žalobca žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o náhrade trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu v spojitosti s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania nespochybnil (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávosti), nie je jeho odvolacia námietka opodstatnená.

25. S poukazom na uvedené odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a contrario Civilného sporového poriadku tak, že plne úspešnému žalovanému nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z Článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúceho procesnú ekonomiu, keďže rozhodovanie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku najskôr o nároku na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania.

27. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).